

Z zagrebskega živinskega trga.

Dne 31. X. se je vršil v Zagrebu velik živinski sejem. Na sejmu je bilo prignanih tokrat izvanredno veliko živine. Tako dobro obiskanega sejma kot je bil zadnji v Zagrebu, že dolgo ne pomnijo. Celi Kaptol je bil tako napolnjen z raznim živim blagom, da ni bilo mogoče vseh prodajalcev uvrstiti v tržne vrste ter skupine. Izvanredno veliko je bilo na sejmu pur in druge drobnjadi. Kupovalo se je po stari hrvatski navadi ponajveč purane in pure. Za najmanjše purane so zahtevali po 90 din., za največje pa 150 din. 1 komad. Pure so bile po 80 din. Par večjih piščancev se je dobilo po 40 do 50 din. Zelo veliko je bilo na trgu razne zaklane živine. Zaklane živali so največ pripeljali iz Vojvodine. Živinske cene se od zadnjic niso izpremenile.

Z žitnega trga.

Žitni trg ne kaže nobenih posebnih izprememb. Promet je normalen ter se ravna po tečaju dinarja. Inozemstvo je ostalo še stalni kupec našega žita, katerega cene odgovarjajo sedanjemu izvoznemu paritetu, t. j., da so izravnane s cenami na ostalih svetovnih žitnih trgih. Do tega izravnanja je še pravočasno došlo, predno so se inozemski kupci obrnili na druge države za dobavo žita. Trguje se največ s koruzo, ki bo za letos naš najstalniji izvojni produkt od prihodnje žetve. Za izvoz je v naši državi preostalo poleg domače uporabe kakih 30.000 vagonov koruze. S to količino se bo lahko popolnoma krila potreba držav, ki izvažajo od nas koruzo; Italija, Nemčija, Čehoslovaška in Avstrija bodo s tem važnim žitnim produktom oskrbljene. Čehoslovaška plačuje sedaj koruzo po 120 čeških kron, franko obmejne postaje, ali 142—145 čK franko ladje v Bratislavi. V naši državi veljajo cene v trgovini na debelo za koruzo v klasju 125—130 din., za koruzo v zrnju: dobava v decembru 200—205 din., dobava na spomlad 230—240 din. Trgovino ovira pomanjkanje denarja; kdor kupljeno blago takoj izplača, ga dobi znatno ceneje.

Pšenica se dovažja na trg v znatno manjših količinah. Cene so ji ostale v glavnem nespremenjene; plačuje se po 370 do 380 din., franko postaja v Bački. Mlini ponujajo velike zaloge moke, prodajo pa le neznatne količine, dasiravno je cena mulariki sorazmerno s cenami pšenice precej nizka; prodajajo jo po 6 din. za kilogram. Pričakovati je, da bo cena pšenični moki poskočila. Moka za krmljenje živine in otrobi se ne prodajo lahko, dasi je že opažati zanimanje inozemstva za to blago.

Za fižol se še vedno zanima Italija, kamor se ga izvozi zelo veliko. Ker je vrednost italijanske lire napram dinarju zadnji čas znatno padla, je šla tudi cena fižolu nazaj. Pisani fižol se plačuje na Hrvaškem po 3 din., beli pa po 4½ din. Iz Slovenije se je začel fižol izvažati v glavnem v Francijo.

Na novosadski žitni borzi veljajo trenutno sledeče cene: bačka pšenica 365 do 370 din., sremska pšenica 350 din., oves 252 do 253 din., sremska koruza 121 do 125 dinarjev.

V Sloveniji so cene žita in poljskih pridelkov sledeče: pšenica domača franko Ljubljana 390 din., pšenica bačka par. Ljubljana 435 din., koruza bačka par. Ljubljana 335 zaklj. 215 din., oves bački par. Ljubljana 335 din., laneno din., koruza nova franko Ljubljana 2 vagona 210, 215 din., seme par. Ljubljana 680 din., pšenična moka bačka št. 0 bas., franko Ljubljana 625 din., pšenični otrobi b-n franko Ljubljana 210 din. — Stročnice, sadje: fižol ribničan orig. franko Ljubljana 450 din., fižol ribničan očiščen b-n franko Postojna trans. 1 vagon 560, 570, zaklj. 570 din., fižol prepeličar orig. franko Ljubljana 450 din., fižol mandolon orig. franko Ljubljana 395 din., fižol rujavi orig. franko Ljubljana 400 din., orehi, b-n, belo sušeni, brez koščakov, franko nakladalna postaja 700 din., jabolka za prešanje franko nakladalna postaja 85 din.

Hrvatski lesni trg.

Poročilo od zagrebskega lesnega trga od dne 27. okt. 1924. Naš lesni izvoz se zadnji čas nekoliko manjša in to radi porasta dinarja. Izvažja pa se les iz naše države med posebnimi težkočami ter ovirami. Lesni izvozniki nič preveč ne ponujajo svoje robe, ker bi radi pričakali, da bi se dinar ustalil. Danes n. pr. ne morejo več naši lesni izvozniki konkurirati z avstrijsko lesno robo v Italiji, ker ponujajo avstrijski lesni trgovci 15 do 20 lir pri enem kubičnem metru cenejše nego naši. Naša industrija s pohištvo popolnoma počiva. Povpraševanje po rezanem jelkinem lesu in to slabše vrste je od strani Italije zelo živahno. Rezan hrastov les se izvažja na Francosko ter v Anglijo. Trgovina z drvami se lepó razvija in veliko drv se izvažja v Italijo. Lesne cene so ostale od zadnjic neizpremenjene.

Svinjski sejem v Mariboru dne 31. oktobra 1924.

Prignalo se je 324 svinj in se jih je prodajalo po komadih in sicer (v oklepaju so označene cene pretečenega tedna) in sicer: za 5 do 6 tednov stare prašiče 87.50 do 125 din. (75 do 137.50), 7 do 9 tednov 150 do 225 din. (200 do 250), 3 do 4 mesece 325 do 500 din. (300 do 350), 5 do 7 mesecev 612.50 do 750 din. (700 do 750), 8 do 10 mesecev 625 do 1000 din. (875 do 1050), eno leto stare 1000 do 1750 din. (1500 do 1900), ali pa 1 kg žive teže po 15 do 20 din., 1 kg mrtve teže 22.50 do 27.50 din. — Sejem je bil vsled lepega vremena prav dobro obiskan in tudi prodalo se je mnogo, ker so cene, kakor gori omenjeno, od preteklega tedna zelo padle.

Politični ogled.

DRŽAVA SHS.

Glede sestave zvezne vlade je dobil Timotijević od Jugoslovanskega kluba odgovor primeren temu, kar je on vedel povedati na jasna in važna vprašanja dr. Korošca glede izvajanja politike sporazuma, pobijanja korupcije in uvajanja reda in zakonitosti v državi. Podoben odgovor je dal Timotijeviću tudi bosanski muslimanski klub. V nedeljo so pa začeli razpravljati glede Timotijevićevega poskusa za sestavo zvezne vlade radikali in to posvetovanje se je vlečlo kar par dni. Voditeljem ožjega bloka je Timotijević sicer izjavil, da misli zasledovati politiko, izraženo v izjavi Davidovićeve vlade. Gotovo je to kot svoje pogoje in kot program bodoče vlade predložil tudi radikalom. Radikali so že sprva pokazali namen zavlačevati rešitev, ko so zahtevali, naj se o posameznih točkah podrobno razpravi. Del radikalov in sicer korupcionisti z bivšim ministrom Lazico Markovičem na čelu so pa zahtevali, naj se naravnost izjavi in zapiše, da se politika Davidovićeve vlade ne sme nadaljevati. Če bi Timotijević kot oseba bil tudi pripravljen ugoditi radikalom, mora biti vendar prepričan, da predstavniki parlamentarne večine od svojih zahtev ne bodo odnehali. Po Beogradu se govori, da bo v slučaju neuspeha zvezne parlamentarne vlade sestavil Timotijević izvenparlamentarno vladu, ki naj bi sprejela in izvedla nekaj posebno nujnih zakonov. Govori se tudi o generalski vladi, samo Pribičevićeva skupina se od nobene strani ne jemlje v poštev.

Radič je s svojim govorom 1. t. m. v Zagrebu zopet mnogo pokvaril. Eden od voditeljev ožjega bloka se je o tem takole izjavil:

V trenutku, ko voditelji ožjega bloka delajo v Beogradu z vsemi silami na to, da se položaju napravi pot v parlament, kjer je širši blok imel do danes večino, ga pride Radič s svojim govorom in se odreče bloku, ga napade in naznanja, a bo proti njemu šel v najostrejšo opozicijo. In to je storil Radič brez točnih poročil o položaju čisto brez pomislekov in je lahkomišlno razbil blok s pretjujo, da prekine vse zveze s političnimi prijatelji, ki so se dosedaj kljub njegovi vihravosti držali pošteno širšega bloka. Kakor v zasmeh SLS in Spahovim muslimanom pa je še pretil, da bo zmel Spahovec in SLS, ako ne gredo v tisti federalistični blok, ki ga sam ni hotel.

Mesto stvarnega odgovora na vabilo dr. Korošca in dr. Spaha je udaril po njima in dokazal, da federalističnega bloka ne mara, marveč samo govori o njem v agitacijske namene.

Radič

igra v celi krizi prav čudno vlogo. Ko je položaj takšen, da bi se kriza mogla rešiti tako, da bi se zopet vzpostavila Davidovićeva vlada, pa Radič udari vmes s svojimi strastnimi in nepremišljenimi besedami ter zopet vse pokvari. Voditelji bloka Davidovič, Spaho in zlasti dr. Korošec pa se morajo iznova mučiti in truditi, da rešijo veliko misel sporazuma. Na dan Vseh svetnikov zvečer je Radič v Zagrebu zopet imel govor, kateri je po svoji nerodnosti, lahkomišelnosti, drznosti in zahrbtnosti prekašal druge govore. Kakor medved, ki gre skozi goste vejčje, je Radič teptal, mahal in rušil, kar se je dalo. Oštel in opsoval je zopet vse od nositelja krogne do Davidoviča—Spaho—Korošca. Radič se menda v svoji domišljavosti niti ne zaveda, koliko škode stori hrvatski in slovenski stvari s svojim nespametnim govorjenjem. On najbrž računa na to, da se njegove besede ne vzamejo resno, ker jih navadno že drugi dan, ako ne isti dan, preklicuje. Toda škoda ostane, slovenske in hrvatske zahteve ne morejo naprej na poti do uresničenja. Ako se Radič v tem oziru ne bo poboljšal, bo škoda za hrvatski narod od dne do dne vedno večja. Predvsem pa mora v odnose Radičićeve stranke do muslimanske in Slovenske ljudske stranke od Radičićeve strani priti več iskrenosti in poštenosti. Kako prideta dr. Korošec in Spaho do tega, da se v Beogradu toliko trudita in izpostavljata za hrvatsko stvar, Radič pa jih zato opusuje ter jima preti, da jih bo pri bodočih volitvah zdrobil in zmel?! To mora enkrat za vselej prenehati. Radič se v Zagrebu lahko dela korajžnega, ko je na varnem, a v Beograd se ne upa iti, češ, da je njegovo življenje predragoceno. Ali ni življenje drugih voditeljev ravno tako dragoceno? Kar se pa tiče grožnje z

bodočimi volitvami, pri katerih bo baje zmel muslimansko in Slovensko ljudsko stranko, naj bo Radič uverjen, da teh njegovih groženj ne jemljemo resno. Naš slovenski narod je toliko izobražen tudi v političnem oziru, da svoje usode ne bo dal v roke takšnemu voditelju, kakor je Radič. Bolj kakor prej bo pri bodočih volitvah v Sloveniji vladalo geslo: Slovenija Slovencem! Slovenci smo samostojen, samovlasten narod, zato mora tudi naša politika biti slovenska, pa ne srbska, ne hrvatska!

ITALIJA.

V zborničnem predsedstvu urejujejo gradivo za parlamentarno delo. Zbornica se bo lotila najprej proračuna in sicer pridejo v razpravo za enkrat le najvažnejši deli kakor zunanje, notranje in finančno ministristvo. O vsem drugem se bo pa razpravljalo ob zasedanju parlamenta po novem letu. Fašistovska vlada hoče izvesti tudi razne spremembe glede zborničnega poslovnika in celo ustave. Ker so liberalci na svojem kongresu sklenili opozicijski nastop proti fašistovski vladi, ki ga pa liberalni ministri nočejo izvajati, je gotovo, da se ob zasedbi parlamenta pojavita dve liberalni skupini — ena z vlado, druga pa v opoziciji.

FRANCOSKO PRIZNANJE RUSIJE.

Francoskemu priznanju sovjetske Rusije bodo po izjavah od francoske in ruske strani sledila važna trgovska in gospodarska pogajanja. Sovjetski zastopnik Krasin je izjavil, da je trgovska ruska delegacija ali zastopništvo že na poti v Pariz, da prouči vse potrebno za gospodarsko sodelovanje med obema državama. Francoska industrija bo našla v Rusiji najboljšega kupca svojih izdelkov. Zlasti zrakoplovi, avtomobili in razni poljedelski stroji se bodo začeli v najkrajšem času v velikem številu izvažati iz Francije v Rusijo, dočim bo ruski petroleji, žito in drugi pridelki dobrodošlo francoskemu tržišču. Gospodarske zveze, ki jih je Rusija sklenila poprej že z drugimi državami, pa s tem ne bodo oškodovane, ker velika Rusija potrebuje in prenese vsestranske gospodarske zveze.

TURCIJA.

Ob obletnici nove republikanske Turčije je poslal francoski vladni predsednik pozdravni brzojav turški republikanski vladi z zatrdilom velike francoske naklonjenosti do nove republikanske Turčije. Turški parlament je bil povodom obletnice na posebno slavnosten način otvorjen in predsednik je proslavljal veliki napredek turške države v notranjem in zunanjem pogledu. Glede spora z Anglijo radi Mosula je izjavil predsednik, da ima popolno zaupanje v Društvo narodov, ki bo ta spor obestransko zadovoljivo rešilo.

Prireditve.

Sv. Marko pri Ptuj. Zopet bomo imeli pri nas malo zabave in razvedrila. Novovaško gasilno društvo priredi v nedeljo, dne 9. novembra t. l. krasno petdejansko igro »Domen.« Med odmori bo sodelovala godba. Po prireditvi, ki se bo vršila v posojilnici, bo prosta zabava z godbo v gostilni Čeh, kjer se bo med šaljivo pošto licitirala Martinova gos in razne druge reči. Markovčani in okoličani, še posebno pa sosedna gasilna društva, pridite, ako se hočete pred adventom pošteno zabavati, kajti igra bo zabavna, goska pa zelo mastna. Pričetek bo točno ob tretji uri popoldan. Na svidenje!

Poročilo iz Hajdina. V Hajdini pri Ptuj se vrši dne 16. novembra lepa slovesnost. Tukašnja Marijina družba bo obhajala na slovesen način 25letnico svojega obstoja. Isti dan, oziroma dne 15. novembra, preteče tudi 50 let, odkar je bila slovesno posvečena naša župnijska cerkev sv. Martina. Kar nas je katoliško zavednih Hajdinčanov, nikakor ne moremo prezreti teh redkih slovesnosti. Da se povzdigne in prenovi versko življenje v naši župniji, zlasti za obnovev duhovnega življenja v naši Marijini družbi, se bodo vršile ob priliki teh izrednih jubilejev v petek, dne 14., v soboto, dne 15. in v nedeljo, dne 16. novembra duhovne vaje pod vodstvom oo. kapucinov. Na Martinovo nedeljo, to je dne 16. novembra, dopoldne sklep cerkvenih slovesnosti; popoldne pa bodo naša dekleta, članice Marijine družbe in Dekliške zveze, priredila v dvorani Društvenega doma primerno slavnostno akademijo. Med drugimi izvajanj je na vspeh tudi igra globoke vsebine »Roka božja« v petih dejanjih. Članice sosednih in drugih Marijinih družb in Dekliških zvez, kakor spolno prijatelji katoliške misli od blizu in daleč: ta dan vsi na Hajdino! Bog živi!

Smartno pri Velenju. Katoliško prosvetno društvo v Smartnem pri Velenju priredi v nedeljo, dne 9. t. m., petdejansko »Lovski tat.« Ulužno vabljeni vsi domačini in sosedje!

Celje. Letošnji koncert Celjskega pevskega okrožja se vrši v nedeljo, dne 9. t. m., v celjskem Narodnem domu. Nastopili bodo: Teharčani, Sentjurčani izpod Tabora, pevci iz Rimskih toplic in iz Nazarij, Dobernčani in Celjani. Kdor še ni slišal 200 pevcev naenkrat peti, ta naj ne zamudi te prilike. Začetek ob pol štirih popoldne.

Vojnik. Prostovoljno gasilno društvo v Vojniku priredi na Martinovo nedeljo, dne 16. t. m., v posojilnični dvorani »Martinov večer« z bogatim vzporedom. Čisti dobiček je namenjen v izpopolnitev inventarja. Začetek ob 15. uri. K obilni udeležbi vabi odbor. — Podružnica Jugoslovanske Maticice v Vojniku otvori v nedeljo, dne 30. novembra novi gledališki zastor v posojilniški dvorani, katerega je umetniško izgotovil učitelj g. Drago Klinc. Obenem se proslavi tudi narodni praznik ujedinjenja Srbov, Hrvatov in Slovencev. Natančni vzpored prireditve se še objavi.

Na sladkorni boleznj trpeči pijejo le Radensko vodo!